

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach za 2018 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach przedkłada roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka w 2018 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Dzierzkowice. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzierzkowice.

Podstawowym aktem prawnym na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, a w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. 2018 r. poz. 994),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 998),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 554),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jedn. Dz.U. z 2018r. poz. 2134)
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jedn. Dz.U. z 2017r. poz. 1832 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018r. poz. 1061)

- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016r. poz. 1860)
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r. poz. 1510),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1828 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. Nr 127, poz. 511),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 180 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.),

Do głównych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności polegających na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń;
- prowadzeniu pracy socjalnej rozumianej, jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- pobudzanie aktywności społecznej w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin.

Przy realizacji zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Kraśniku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku, Powiatowym Zespołem Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku, Sądem Rodzinnym, Komendą Powiatową Policji, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, Polskim Czerwonym Krzyżem w Kraśniku, Stowarzyszeniem „Wokół Dzierzkowic”, Bankiem Żywności w Lublinie.

II. Struktura organizacyjna Ośrodka.

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach zatrudnionych było 10 pracowników. Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

- 1) Kierownik-1 osoba,
- 2) Główny księgowy-1 osoba,
- 3) Specjalista pracy socjalnej – 2 osoby,
- 4) Pracownik socjalny – 1 osoba,
- 5) Referent ds. świadczeń rodzinnych – 1 osoba,
- 6) Pomoc administracyjna – świadczenia wychowawcze – 1 osoba,
- 7) Pomoc administracyjna – fundusz alimentacyjny + Karta Dużej Rodziny– 1 osoba (1/2 etatu);
- 8) Asystent rodziny – 1 osoba,
- 9) Opiekunka – 1 osoba (umowa zlecenie).

III. Wydatki.

Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach po stronie wydatków zamknęły się kwotą 6.618.390,70 zł.

Szczegółowe zestawienie wydatków za 2018 r.

I .Zadania Wlasne Gminy:	897.390,51 zł
1) wydatki związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2.500 zł
2) domy pomocy społecznej (12.000 zł wpłynęło do budżetu gminy z tyt. odpłatności członków rodzin)	112.424,78 zł
3) składki zdrowotne (od zasiłków stałych) dotacja z budżetu państwa	9.533,73 zł
4) zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe, okresowe – w tym 59.892,11 zł z budżetu Wojewody)	81.092,11 zł
5) zasiłki stałe	106.683,30 zł
6) utrzymanie ośrodka (w tym dotacja z budżetu państwa –101.171 zł)	451.654,32 zł
7) usługi opiekuńcze	
8) dożywianie (pomoc państwa w zakresie dożywiania – w tym 22.000 zł z budżetu Wojewody)	42.000 zł
9) rodziny zastępcze	54.474,53 zł
10) asystent rodziny (pozyskano również środki w kwocie 17.645 zł z Programu „Asystent Rodziny” oraz w kwocie 5.666,88 zł – refundacja z Urzędu Pracy)	19.382,74 zł
II. .Zadania zlecone gminie	5.721.000,19 zł
1) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	1.843.556,46 zł
2) składki zdrowotne (od świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłków dla opiekunów)	11.310,89 zł
3) świadczenia wychowawcze	3.664.555,80 zł
4) Program Dobry Start	193.170 zł
5) realizacja programu „Za Życiem”	8.240 zł
6) realizacja Karty Dużej Rodziny	167,04 zł

IV. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2018r. poz. 1508 ze zmianami) świadczenia z pomocy społecznej przysługują osobom i rodzinom, którym posiadane dochody nie przekraczają kryterium dochodowego przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Od dnia 1 października 2018r. kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej wynosi 701,00 zł, a osoby w rodzinie 528,00 zł.

Podstawą przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów co pozwala na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas przeprowadzania wywiadu pracownicy socjalni ustalają sytuację życiową, rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów. Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzają wywiad środowiskowy nie ograniczają się tylko do zbierania suchych faktów. Już przy pierwszej wizycie analizują wraz z klientem sytuację, zastanawiają się nad możliwościami

przewycięzenia problemów, udzielają porady, motywują do zmiany zachowań, niejednokrotnie przeprowadzają pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz możliwości finansowych Ośrodka przyznawana jest odpowiednia pomoc.

W 2018r. pracownicy socjalni przeprowadzili 328 wywiadów środowiskowych i 1001 razy odwiedzili wszystkie objęte pomocą środowiska (przeprowadzenie wywiadów i praca socjalna).

W 2018r. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane były najczęściej z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz z powodu długotrwałej choroby.

Ogółem liczba rodzin objętych pomocą wynosi 148, w tym:

- o liczbie osób 1 – 68, liczba osób w rodzinie 68;
- o liczbie osób 2 – 12, liczba osób w rodzinie 24;
- o liczbie osób 3 – 20, liczba osób w rodzinie 60;
- o liczbie osób 4 – 24, liczba osób w rodzinie 96;
- o liczbie osób 5 – 15, liczba osób w rodzinie 75;
- o liczbie osób 6 i więcej – 9, liczba osób w rodzinie 64.

Liczba rodzin z dziećmi wynosi ogółem 59, a liczba osób w rodzinie 257:

- o liczbie dzieci 1 – 21, liczba osób w rodzinie 73;
- o liczbie dzieci 2 – 22, liczba osób w rodzinie 93;
- o liczbie dzieci 3 – 10, liczba osób w rodzinie 48;
- o liczbie dzieci 4 – 3, liczba osób w rodzinie 17;
- o liczbie dzieci 5 – 1, liczba osób w rodzinie 10;
- o liczbie dzieci 6 – 2, liczba osób w rodzinie 16;
- o liczbie dzieci 7 i więcej – 0, liczba osób w rodzinie 0.

Liczba rodzin emerytów i rencistów ogółem 23, a liczba osób w rodzinie 53:

- o liczbie osób 1 – 10, liczba osób w rodzinie 10;
- o liczbie osób 2 – 5, liczba osób w rodzinie 10;
- o liczbie osób 3 – 2, liczba osób w rodzinie 6.

Do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych należą:

- *zasiłek stały* – jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom samotnie gospodarującym, niezdolnym do pracy z powodu wieku oraz osobom pozostającym w rodzinach niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy spełniającym kryterium dochodowe;
- *zasiłek okresowy* – to świadczenie, które przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest dla osób i rodzin bez dochodu lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium;
- *zasiłek celowy* – jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

1.Świadczenia pieniężne

Zasiłek stały

Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 106.683,30 zł, a z pomocy skorzystało 21 osób, w tym samotnie gospodarujących 20 osób, pozostających w rodzinie 1 osoba. Liczba wypłaconych świadczeń wynosiła 199.

Zasiłek okresowy

Na pomoc w postaci zasiłków okresowych w roku 2018 wydatkowano kwotę 60.736,42 zł (w tym 59 892,11 zł z budżetu Wojewody i 844,31 zł z budżetu gminy). Pomocą objęto 122 osoby w 42 rodzinach. Najwięcej zasiłków przyznano z powodu bezrobocia pomoc otrzymało 105 osób w 38 rodzinach.

Zasiłki celowe

Z pomocy w postaci zasiłków celowych skorzystało 42 rodziny w których zamieszkuje 71 osób (wiele rodzin otrzymało zasiłki kilka razy w roku) oraz przyznano 2 zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym. Łącznie na pomoc wydatkowano kwotę 20.355,69 zł z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych z przeznaczeniem na:

- zakup leków,
- zakup opału,
- zakup obuwia, odzieży,
- wydatki związane z utrzymaniem mieszkania,
- zakup leków, leczenia,
- zakup farb na malowanie mieszkania,
- zasiłki celowe na zakup żywności,
- zorganizowanie 1 pogrzebu,
- wypłatę zasiłków celowych w związku ze zdarzeniem losowym (pożar).

2.Świadczenia niepieniężne

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach realizował następujące świadczenia niepieniężne:

1) *Praca socjalna* – to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Nie bez znaczenia pracę pracownika socjalnego ujmuje się jako służbę drugiemu człowiekowi. To on pomaga wówczas, gdy wszystko inne zawodzi. Praca socjalna prowadzona jest między innymi w oparciu o kontrakt socjalny z klientem. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc. W kontrakcie określone są uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji. Kontrakt wskazuje osobie lub rodzinie kierunki działań, mobilizacji do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej.

Kontrakt uwzględnia indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. W roku 2018 pracownicy socjalni zawarli 8 kontraktów i prowadzili prace socjalną z 127 rodzinami, a liczba osób w tych rodzinach wynosi 331.

2) Zapewnienie posiłku.

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym gminy. Adresatami są dzieci uczęszczające do przedszkola, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne jeżeli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłków lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywa się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych oraz dorosłych poprzez zasiłki celowe na zakup żywności.

W roku 2018 ogólny koszt programu zamknął się kwotą 42.000 zł w tym środki własne gminy 20.000 zł, a dotacja z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniosła 22.000 zł. Z pomocy w postaci dożywiania skorzystało 99 osób, w tym korzystających z posiłku 99 osób. Wydano 12.683 posiłki.

3) Usługi opiekuńcze.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W roku 2018 z pomocy w formie usług opiekuńczych korzystało 9 osób, a opiekunka domowa przepracowała 1.258 godzin. Wydatki na usługi opiekuńcze wyniosły 26.257,36 zł. Odpłatność od podopiecznych wynosi 7.697 zł (stanowi to dochód własny gminy).

4) *Domy pomocy społecznej.*

W przypadku, gdy nie można zapewnić osobie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osobie starszej przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Podstawą do skierowania osoby do domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno –bytowa, długotrwała choroba.

W roku 2018 z pomocy w postaci skierowania i umieszczenia w domu pomocy społecznej korzystało 5 osób, a poniesione wydatki wynosiły 112.424,78 zł. Dofinansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej jest zadaniem wymagającym dużych nakładów finansowych przy niewielkiej ilości osób korzystających. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostała kwota do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczana w domu pomocy społecznej. Ponadto w 2018r. umieszczono 2 osoby w schroniskach dla bezdomnych. Były to osoby posiadające ostatnie miejsce zameldowania na terenie gminy Dzierzkowice.

5) *Pomoc żywnościowa.*

Podobnie jak w latach ubiegłych tak też w roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 –2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2018. W okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. programem było objętych 409 osób i wydano 796 paczek tj. ok. 18 ton żywności.

V. Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym, termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. W roku 2018 wydano decyzję dla 1 osoby.

VI. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jak i różnego rodzaju uzależnienia należą obecnie do najpoważniejszych problemów społecznych. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa społecznego problemy te nabierają szczególnego znaczenia.

Działania skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane są w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Przemocą w rodzinie na terenie Gminy Dzierzkowice zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W pracach zespołu biorą udział przedstawiciele pomocy społecznej, sądu, policji, szkół, opieki zdrowotnej, stowarzyszeń.

Głównym celem Zespołu jest ochrona ofiar przemocy w rodzinie w tym inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc oraz koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Przewodniczący Zespołu powołuje grupy robocze, które zajmują się pracą z konkretnymi rodzinami, osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W roku 2018 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 8 „Niebieskich Kart”. Łącznie prowadzonych było 9 procedur (z lat poprzednich 1). Powołano 3 grupy robocze. Liczba rodzin objętych procedurą wynosiła 9, a liczba osób w rodzinie, które doznają przemocy wynosiła 14, w tym 8 kobiet, 1 mężczyzna i 5 dzieci. Zakończono 6 procedur (w tym 2 z powodu ustania przemocy w rodzinie i 4 z powodu braku zasadności podejmowanych działań).

Osoby doznające przemocy lub stosujące przemoc mają możliwość skorzystania z pomocy psychologa w: Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Kraśniku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku (program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy oraz spotkania z psychologiem i prawnikiem dla osób doznających przemocy) oraz w Ośrodku Terapii uzależnień w Kraśniku bądź innych placówkach zaproponowanych przez członków grupy roboczej, ewentualnie wybranych osobiście przez osoby zainteresowane. Środki finansowe na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2018r. wynosiły 2.500 zł.

VII. Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Ustawa wskazuje, że pracę z rodziną organizuje podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania oraz że wyznaczonym podmiotem może być ośrodek. W gminie Dzierzkowice zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach.

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2018 Gmina Dzierzkowice dofinansowała koszt pobytu 5 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 1 dziecka w placówce opiekuńczej. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 54.474,53 zł.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest ułatwić rodzinom wypełnianie ról społecznych, tak aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą rolą asystenta będzie działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podnoszenie ich samooceny, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci. Należy podkreślić, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków, jak również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przynosi ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przynosiły zamierzone efekty.

W roku 2018 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach zatrudniony był jeden asystent rodziny na umowę o pracę i wspierał swoimi działaniami 11 rodzin. Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem wynosiła 2.

Wydatki na utrzymanie asystenta rodziny wyniosły 37.027,74 zł, w tym z budżetu gminy – 13.715,86 zł.

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach realizował program „Dobry start”. Uczniowie rozpoczynający rok szkolny otrzymali świadczenie po 300 zł. Koszt realizacji programu wynosi – 193.450 zł w tym wypłata świadczeń – 187.200 zł. Z pomocy skorzystało 412 rodzin w tym 623 dzieci. Wydano 2 decyzje odmowne.

VIII. Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie żywności i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunku za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W roku 2018 Karty Dużej Rodziny otrzymało 13 rodzin i wydano dla dzieci 39 kart, a dla osób dorosłych 23.

IX. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Oznacza to, iż ciężar finansowy w tym zakresie spoczywa na budżecie państwa co do samych świadczeń. Organami właściwymi do załatwiania spraw indywidualnych i wypłaty świadczeń rodzinnych są gminy. Wójt Gminy Dzierzkowice działając na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach oraz referenta do spraw świadczeń rodzinnych do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.

System świadczeń rodzinnych to poza ubezpieczeniowy system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci

uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Warto przy tym dodać, iż świadczenia rodzinne stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

W roku 2018 wypłacono 4.937 zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków na łączną kwotę 796.865,70 zł. Świadczeń opiekuńczych na które składają się zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 1.793 świadczeń na kwotę 635.543 zł. Zasiłków dla opiekunów wypłacono 57 świadczeń na kwotę 30.232 zł. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) została wypłacona na łączną kwotę 46.000 zł. Natomiast świadczeń rodzicielskich wypłacono 89 na kwotę 82.495 zł. Ogółem pomocą w postaci świadczeń rodzinnych i dodatków objęto 630 świadczeniobiorców.

Ponadto opłacono składki emerytalno-rentowe za 29 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 73.071,76 zł.

X. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżkowicach są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodziców na podstawie tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy oznacza egzekucję w wyniku której w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł miesięcznie na 1 osobę. W celu zwiększenia skuteczności egzekucji Ośrodek Pomocy współpracuje z Biurami Informacji Gospodarczej.

Pomoc w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2018 wypłacono na łączną kwotę 127.800 zł. Liczba rodzin uprawnionych do pomocy wynosi 17, a liczba dzieci w tych rodzinach 26.

Program „Za Życiem”

Program „Za Życiem” ma na celu wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Zakłada on między innymi:

- przyznawanie jednorazowego świadczenia w kwocie 4.000,00 zł dla rodziców dzieci, w których lekarz stwierdził wady powstałe w okresie ciąży lub podczas porodu;
- opiekę hospicjum;
- dostęp do lekarzy poza kolejnością;
- pomoc asystenta rodziny.

W roku 2018 pomoc otrzymało 2 rodziny.

XI. Realizacja zadań z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500 +).

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu., opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na pierwsze dziecko w rodzinie jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł i 1200,00 zł jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.

Przyjmowaniem wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego i wydawaniem w tej sprawie decyzji zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach. W roku 2018 o przyznanie świadczenia wpłynęło 440 wniosków. O pomoc zwróciło się 418 rodzin. Pomocą objęto 678 dzieci. W związku z realizacją pomocy w postaci świadczenia wychowawczego wydatkowano kwotę 3.664.555,80 zł, w tym na świadczenia 3.616.885,80 zł.

XII. Inne działania

1. Przyjmowanie odzieży, obuwia, mebli i artykułów gospodarstwa domowego, które są przekazywane osobom potrzebującym.
2. Nadzorowanie systemu Teleopieki (20 osób biorących udział w Projekcie „Czerwony Guzik Życia”).
3. Dystrybucja artykułów spożywczych w ramach programu unijnego z Banku Żywności.
4. Udział pracowników Ośrodka przy organizacji Festynu „Rodzinny Dzień Dziecka”.
5. Monitorowanie miejsc pobytu osób bez meldunku zamieszkujących na terenie gminy.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami.

XIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych i przyjęte do realizacji w budżecie gminy.

Do innych najważniejszych potrzeb z zakresu pomocy społecznej na 2019r. należy zaliczyć:

- doskonalenie kompetencji pracowników Ośrodka poprzez udział w szkoleniach,
- zwiększenie liczby lokali socjalnych,
- udział Ośrodka w projekcie partnerskim,
- adaptacja korytarza na pokój dla asystenta rodziny

XIV. Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Dzierzkowice na lata 2014-2018

Lp.	Zadanie	Raport z realizacji zadania	Wnioski
1.	Przeprowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny (ZI) zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odbyły się cztery spotkania ZI. 2. ZI wszczął procedurę 8 nowych Niebieskich Kart. 3. Powołano 3 grupy robocze oraz kontynuowano działalność 1 grupy roboczej. 4. W ciągu roku odbyło się 9 spotkań grup roboczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 9 spotkań z osobami stosującymi przemoc, • 9 spotkań, w których uczestniczyły osoby doznające przemocy. 5. Wystosowano 2 wnioski do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną. 6. Zakończono procedurę 6 Niebieskich Kart, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 2 w związku z ustaniem przemocy i zrealizowania planu pomocy, • 6 wobec rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. 	Pracownicy wszystkich instytucji włączani są w proces niesienia pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc.
2.	Udzielono pomocy materialnej osobom doznającym przemocy.	Pracownicy socjalni udzielili pomocy 10 rodzinom, w których występuje przemoc domowa: <ul style="list-style-type: none"> • 10 rodzinom udzielono wsparcia w formie pracy socjalnej. 	Wzrost skuteczności interwencji i jakości udzielonej pomocy.
3.	Zapewniono wsparcie instytucjonalne osobom doznającym przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach procedury „Niebieskiej Karty” pracownicy socjalni podejmowali działania w celu pomocy osobom i rodzinom w zakresie pracy socjalnej. 2. Osoby doznające przemocy zostały objęte pomocą w formie poradnictwa: <ul style="list-style-type: none"> • psychologicznego (4 osoby), • prawnego (3 osoby), • socjalnego (14 osób), • medycznego (1 osoba), • zawodowego i rodzinnego (1 osoba). 	Poszerzono ofertę wsparcia specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy.
4.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby doznające przemocy i stosujące przemoc kierowani byli do Ośrodków specjalistycznych: <ul style="list-style-type: none"> • udział 4 osób w terapii psychologicznej, • udział 2 osób w terapii uzależnień. 	Poszerzono ofertę edukacyjną zarówno dla ofiar, jak i sprawców przemocy.
5.	Edukacja społeczności w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informacje dotyczące pomocy osobom dotkniętym przemocą zostały wywieszane na tablicy informacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej. 2. Członkowie ZI otrzymali wykaz telefonów i adresów placówek udzielających pomocy na terenie gminy, powiatu oraz województwa. 3. Wydawano ulotki informacyjne dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc.. 4. W szkołach prowadzono działania profilaktyczne, których tematem były uzależnienia oraz przeciwdziałanie przemocy szczególnie cyberprzemocy. 	Wzrost wiedzy i świadomości osób uwikłanych w przemoc.

6.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Udział członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w szkoleniu: <ul style="list-style-type: none"> • „Analiza i interwencja wobec zjawiska przemocy względem dzieci (8 osób)” 	Wzrost wiedzy służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.
----	--	---	--

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2018-2020.

I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim
 - udzielono pomocy w formie zasiłków okresowych i celowych,
 - z pomocy skorzystało 28 rodzin w których wychowuje się 59 dzieci.
2. Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci wymagających tej formy wsparcia
 - pomoc w formie posiłków otrzymało łącznie 119 dzieci, w tym dla 99 dzieci posiłki sfinansował OPS, a dla 20 dzieci Urząd Gminy,
 - z pomocy żywnościowej z Banku Żywności korzysta 75 rodzin z dziećmi.
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
 - wszystkie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych są monitorowane w zakresie sytuacji zdrowotnej (dokonuje tego pielęgniarka z niepublicznego ZOZ „Nasz Lekarz” w Dzierzkowicach.
4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsca w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej
 - w roku sprawozdawczym nie zachodziła taka potrzeba.
5. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej
 - finansowano pobyt 5 dzieci w rodzinach zastępczych, 1 dziecka w placówce opiekuńczej,
 - koszt realizacji zadania 54.474,53 zł.

II. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej wymagającej interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.

1. Zapewnienie pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
 - w Ośrodku Pomocy pracuje 1 asystent rodziny,
 - obejmował wsparciem 11 rodzin dysfunkcyjnych, w których wychowuje się 24 dzieci.

2. Organizacja warsztatów i szkoleń dla asystenta rodziny
 - asystent uczestniczył w 3 szkoleniach.
3. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy w ramach projektu aktywnej integracji
 - w okresie sprawozdawczym nie realizowano projektów.
4. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie rodziców
 - monitorowaniem objęto 4 rodziny.
5. Umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających
 - w okresie sprawozdawczym nie realizowano zadania.
6. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba
 - objęto nadzorem pracownika socjalnego 30 rodzin w których wychowuje się 71 dzieci, a nadzorem kuratora 8 rodzin, w których wychowuje się 18 dzieci.